

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Szöveggyűjtemény
VIZSGAKÖNYVECSKE 2

MAG IK-3 D-S005

MAD.05.MA.R.K3.12

12

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

Üres oldal

MAG IK-3 D-S005

99

UTASÍTÁSOK

Ebben a könyvecskében található azok az emlékeztető jellegű szövegrészek, amelyekhez a második vizsgakönyvecskében lévő zárt típusú feladatok kapcsolódnak.

A feladatok előtt álló utasításban megjelöltük, hogy melyik szöveget kell elolvasni, mielőtt hozzáfog a feladatok megoldásához.

Az egyes feladatokkal a szövegértési, míg a többivel a mű keletkezési időpontjával kapcsolatos irodalomtörténeti, irodalomelméleti és nyelvi tudást ellenőrizzük.

Az utolsó három feladat egyik szöveghez sem tartozik.

Az első szöveghez az 1-10. sorszámú feladatok tartoznak.

A második szöveghez a 11-20. sorszámú feladatok tartoznak.

A harmadik szöveghez a 21-30. sorszámú feladatok tartoznak.

A negyedik szöveghez a 31-40. sorszámú feladatok tartoznak.

Sok sikert kívánunk!

A vizsgakönyvecskének 12 oldala van, ebből 4 oldal üres.

MAG IK-3 D-S005

99

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

I. szöveg

Homérosz: *Odüsszeia*

TIZENHATODIK ÉNEK

TÉLEMAKHOSZ FÖLISMERI ODÜSSZEUSZT (XVI., 172-219)

(...)

Szólt, és hozzáért aranyos pálcával Athéné.
És legelőször tiszta palástot adott s vele inget
melle köré, s fiatallá tette megint, daliássá.
Arca megint megtelt, megbarnult újra a bőre, 175
állá körül kékesfeketén csillant a szakála.
Ezt mívelve, megint elment; de a bajnok Odüsszeusz
kunyhójába került. Megdöbbent jó fia tüstént,
másfele vetve szemét, félt: hátha egy isten a vendég.
És őt megszólítva ekép, szárnyas szavakat szólt: 180
„Másnak látszol most, idegen, mint még az imént is,
más a ruhád, még bőrdöd színe is annyira más lett.
Jaj, bizonyára egy isten vagy te a tágterű égből;
hát könyörülj rajtunk, hogy vedd szép áldozatunkat
s drága ajándékot szinaranyból; kímélj minket.” 185
Erre eképen szólt a sokattúrt isteni férfi:
„Nem vagyok én isten, minek is vetnél velük egybe?
Édesapád vagyok én, akiért keserű siralomban
tűröd a sok-sok kint, dölyfét az erőszakosaknak.”
Szólt és megcsókolta fiát, és hulltak a földre 190
könnyei arcáról, melyeket rég viasztörítött.
Télemakhosz még el nem hitte, hogy apja, ki ott áll,
újra ekép fordult hozzá, szólalva szavával:
„Jaj, nem vagy te Odüsszeusz, nem vagy apám, de a daimón
bűvöl el engem, hogy még több siralomba zokogjak. 195
Mert hiszen ezt sohasem mívelheti földi halandó,
bármilyen élesesű, ha az isten nem maga jön, hogy
kedve szerint könnyen tegye vénné vagy fiatallá.
Mert hisz még az előbb vén voltál, csúnya ruhában:
most pedig isteneinkre, az égbeliekre hasonlítsz.” 200

MAG IK-3 D-S005

00

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

Válaszul erre eképen szólt leleményes Odüsszeusz:

„Télemakhosz, mikor itt van apád bent, már nem is illik
ennyire bámulnod s őt meghökkenve csodálnod;

mert sosem ér ide többé hozzád másik Odüsszeusz,
én vagyok az, ki a sok baj után, sok hosszú bolyongás
multán érkeztem, húsz évnek utána, hazámba.

205

Tudd meg: a zsákmányosztó Pallasz műve, amit látsz;
könnyen, a kedve szerint ő tett ezzé meg amazzá,

egyszer olyanná, mint egy koldús, másszor azonban
ismét ifjává, rajtam szép drága ruhákkal.

210

Könnyü hisz isteneinknek, a tágterü égbe lakóknak,
földi halandókat széppé, vagy váltani rúttá.”

Így szólván le is ült; ráomlott Télemakhosz most,
hős apjára borult, zokogott és könnyei hulltak.

Mindkettőjükben vágy ébredt s kélt zokogásra,
sírtak a nagykörmű keselyűknél is keserűbben

215

és a sasoknál is, melyeknek gyermekeit még
szárnyrakelésük előtt földművesek el-kirabolták:

így pergettek a pillájukról könnyeket ők is.

(...)

MAG IK-3 D-S005

00

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

II. szöveg

Janus Pannonius: *Pannónia dicsérete*

Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,
S most Pannónia is küldi a szép dalokat.
Sokra becsülnek már, a hazám is büszke lehet rám,
Szellemem egyre dicsőbb, s általa híres e föld!

MAG IK-3 D-S005

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

III. szöveg

Petőfi Sándor: *Nemzeti dal*

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! –
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhozottak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

MAG IK-3 D-S005

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

A magyar név megint szép lesz,
Méltó régi nagy híréhez;
Mit rákentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

(Pest, 1848. március 13.)

MAG IK-3 D-S005

Magyar nyelv és irodalom

Szöveggyűjtemény

IV. szöveg

Mikszáth Kálmán: *Az a fekete folt*

És a brezinai völgy csendes azóta, kövér fűvét nem tapossa sem ember, sem állat; évek jönnek, mennek, a vadkörtefa meghozza gyümölcsét meg elhullatja, a fű megnő, és újra kiszárad, csak egy nagy fekete, négyszögletű folt nem zöldül ki soha. Ki tudja, miért nem? Még a búsongó nóta is csak annyit mond útbaigazításul:

*Ott künn a Brezinán az a fekete folt...
Fekete folt helyén valaha akol volt.*

MAG IK-3 D-S005

Magyar nyelv és irodalom

Üres oldal

MAG IK-3 D-S005

99

Magyar nyelv és irodalom

Üres oldal

MAG IK-3 D-S005

99

Magyar nyelv és irodalom

Üres oldal

MAG IK-3 D-S005

99